

Eğitimcilerin Eğitim Araştırmalarına Yönelik Tutumları

Şeyma Erbay
Hacı Ömer Beydoğan

DOI:.....

Makale Bilgileri

Yükleme:06/07/2017 Düzeltme:12/08/2017 Kabul:23/11/2017

Özet

Mevcut araştırmanın amacı Ahi Evran Üniversitesi'ndeki akademisyenlerin eğitim araştırmalarına karşı tutumlarının belirlenmesini sağlamaktır. Öztürk (2011) tarafından geliştirilen Eğitimcilerin "Eğitim Araştırmalarına Yönelik Tutum Ölçeği" Ahi Evran Üniversitesi'ndeki akademisyenlere uygulanmış ve cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, ünvan, çalışıyor olduğu kurum, branş, mesleki kıdem yılı, yürütülen proje, 2010 yılından itibaren yayınlanan makale sayısı değişkenleriyle eğitim araştırmalarına yönelik tutumları belirlenmiştir. Araştırma verilerinin analizinde SPSS programı kullanılmış değişkenler kapsamında oluşturulan gruplar için t-testi ve anova sonuçları yorumlanmıştır. Çalışmanın cronbach alpha iç tutarlılık katsayısı 0.823 ile çalışmanın güvenilir olduğunu göstermiştir. Verilerin Skewness ve Kurtosis değerleriyle verilerin normal dağıldığı gözlenmiştir. Eğitim araştırmalarına ilişkin tutum ölçeğinden elde edilen ortalama puan 104.254 olarak hesaplanmış ortalamanın üstünde olan bu değerle akademisyenlerin olumlu tutuma sahip oldukları görülmüştür. Çalışmadan elde edilen bulgularda cinsiyet değişkeni için t-testi yapılmış ve gruplar arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Ayrıca yaş aralığı, öğrenim durumu, branş, kıdem yılı, projede bulunup bulunmama ve 2010 yılından itibaren yayınlanan makale sayısı değişkenlerine ilişkin yapılan Anova testi sonucu gruplar arasında bir farklılaşmaya rastlanmamıştır. Akademisyenlerin ünvan değişkeni anova sonuçlarında okutman-öğretim görevlisi ve öğretim görevlisi-Yrd. Doç. Dr. grupları arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Ayrıca çalışılan kurum değişkeninin sonuçlarında fakülte-meslek yüksekokulu grupları arasında da anlamlı farklılığa rastlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim araştırmaları, Araştırmaya yönelik tutum, Faktör analizi

Giriş

Bilimin ve bilimsel gücün hızla ilerlediği günümüzde eğitim anlayışının temel amacı araştıran, problem çözen, bilgi üreten, ürettiği bilgiyi paylaşan, bilimsel tutum ve davranışlara sahip bireylerin yetiştirilmesini sağlamaktır (Büyüköztürk, 1999). Bu kapsamda üniversitelere bilimsel tutum ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmede önemli görevler düşmektedir. Eğitim öğretimin yanı sıra bilimsel araştırmalar yapan üniversiteler bilgi üreten, içinde bulunduğu toplumun ihtiyaçlarını yapılan araştırmalar kapsamında belirleyip çözüm yolları üreten kurumlardır. Bu anlamda yapılan bilimsel çalışmalar ise, araştırma becerisine sahip bireylerin yetişmesinde rehber olmakta bireylerde ve toplumda araştırma bilinci oluşturmayı amaçlamaktadır.

Bilim insanları eğitimin ve bu alanda yapılan çalışmaların kalitesini artırmak için çeşitli konularda birçok eğitim araştırması yapmakta ve bu alanda yapılan araştırmalarından faydalanmaktadır. Yapılan çalışmalar katılımcı profiline, araştırma deseninin ve araştırmacıların yaklaşımı gibi birçok kontrollü değişken çerçevesinde şekillenmektedir. Araştırmacı tarafından belirlenen çalışma koşulları araştırmalara olan tutumu da etkilemektedir. Bu koşullar çerçevesinde araştırmalarla elde edilen sonuçları sahaya taşıyanların başında akademisyenler gelmektedir. Bu kapsamda, araştırmalar sonucu elde ettiği bilgiyi sahaya taşıyan akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin görüşleri ve araştırmalara ilişkin tutumları önemli bir yer tutmaktadır.

Bilimsel araştırmalara ilişkin olumlu görüşlerin ve tutumların geliştirilmesinde rol oynayan eğitimcilerin iyi bir araştırma eğitimine sahip olması gerekmektedir. Araştırma eğitimi, araştırma yapmaya ilişkin yeterlikleri kazandırıp bireyde bilimsel tutum ve davranışlar geliştirmeyi amaçlayarak genel bir araştırma bilinci oluşturmayı hedeflemektedir (Taşdemir ve Taşdemir, 2011, s.344). Bu eğitim araştırmalarının kalitesini artıracak ve bu bağlamda araştırmalara yönelik olumlu tutumların gelişmesine olanak sağlayacaktır.

Ülkemizde yapılan çalışmalar araştırma eğitimindeki eksikliklere dikkat çekmektedir (Büyüköztürk, 1996; Karasar, 1985). Bu eksiklik göz önüne alınarak bireyin sahip olduğu bilgi ve becerilerin araştırma yapma konusunda yeterli olmadığı düşüncesiyle bilimsel araştırma bilincini geliştirmek için araştırma niteliklerini geliştiren derslerin eğitim programlarına eklendiği görülmektedir (Işıksoluğu, 1993). Bu da araştırma eğitimindeki önemin arttığını göstermektedir.

Araştırmalarda kullanılan yöntemlerin karışık olmaması, sonuçların anlaşılır şekilde raporlaştırılması ve araştırma sonuçlarının pratikte kullanılabilir olması eğitim araştırmalarına yönelik tutumu etkilemektedir. Bu da araştırmacılara verilen araştırma eğitimle mümkündür.

Eğitim araştırmalarının geliştirilmesinde önemli bir yeri olan akademisyenlerin araştırmalara ilişkin görüşlerinin ve tutumlarının belirlenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda belirlenen araştırmanın

temel amacı akademisyenlerin eğitim araştırmalarına karşı tutumlarının belirlenmesidir. Bilimsel araştırmalar sürecinde eğitim araştırmalarına ilişkin akademisyen tutumlarının önemli olduğu dūřünülecek araştırma konusu olarak belirlenmiş, Ahi Evran Üniversitesi akademisyenlerinin eğitim araştırmalarına ilişkin tutumlarının bu kapsamda belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda oluşturulan araştırmaya ait alt problemler aşağıda verilmiştir.

1. Akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutumları nasıldır?
2. Eğitimcilerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutumları belirlenen değişkenlere (cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, unvan, çalışılan kurum, branş, kıdem yılı, herhangi bir projede bulunup bulunmama ve 2010 yılından itibaren yayınlanan makale sayısı) göre farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Çalışma 2015-2016 eğitim öğretim yılında Kırşehir ili merkezinde yer alan Ahi Evran Üniversitesi'ndeki akademisyenleri kapsamaktadır. Eğitim araştırmalarına ilişkin tutumların belirlenen değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığı ilişkisel tarama modeli kullanılarak belirlenmiştir. Araştırmacılar tarafından örnekleme de yer alan akademisyenlere tutum ölçeği uygulanmıştır. Çalışma grubunu oluşturan akademisyenlerin %17.16'sı araştırma görevlisi, %5.97'si doktor araştırma görevlisi, %3.73'ü okutman, %27.61'i öğretim görevlisi, %32.83'ü yardımcı doçent doktor ve %12.68'i doçent doktorlardan oluşmaktadır. Akademisyenler araştırma konusuyla ilgili bilgilendirilmiş, gerekli motivasyonları sağlanmış ve gönüllü olanlara gerek bizzat gerekse elektronik posta yoluyla ulaşılarak araştırmaya dahil edilmeye çalışılmıştır. Eğitimcilerin Eğitim Araştırmalarına Yönelik Tutum Ölçeği Öztürk (2011) tarafından geliştirilmiş olup sekiz ayrı boyutunu ölçmek için yazılmış 5'li Likert tipinde 20 olumlu 9 olumsuz toplam 29 maddeden oluşmakta ve her boyut en az üç madde içermektedir..

Geliştirilmiş ölçek faktörlerinin iç tutarlılık güvenilirlik katsayıları .827 ile .496 arasında değerler almıştır. Mevut çalışmanın güvenilirliğini belirlemek için de, Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısına bakılmış ve bu değer 0.823 olarak kestirilmiştir.

Araştırmada elde edilen veriler SPSS 21 programı kullanılarak bağımsız gruplar t-testi ve varyans analizi ile çözümlenmiştir. Verilerin analizinde değişkenlere bağlı olarak aritmetik ortalama, standart sapma, çarpıklık ve basıklık katsayıları, bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), LSD ve Games-Howell testleri kullanılmıştır.

Tek yönlü varyans analizi(ANOVA) için hipotezler şu şekilde belirlenmiştir;

H0: %95 güvenle grupların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur.

H1: %95 güvenle grupların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır.

Normallik testi için verilerin normal dağılıma uygunluğu $p < .05$ düzeyinde test edilmiş hipotezler şu şekilde belirlenmiştir;

H0: %95 güvenle grupların varyansları homojendir.

H1: %95 güvenle grupların varyansları homojen değildir.

Bu bağlamda akademisyenlerin cinsiyet, öğrenim durumu, ünvan, çalışıyor olduğu kurum, branş, mesleki kıdem yılı, yürütülen proje, ulusal ve uluslararası makale sayısı ve veri analizlerinde kullanılan program değişkenlerine bakarak eğitim araştırmalarına yönelik tutumları saptanmıştır.

Ölçeğin alt boyutları doğrultusunda akademisyenlerin eğitim araştırmalarıyla ilgili eğitim almayı önemli bulup bulmamaları, meslektaşlarının iyi bir eğitmen olduklarına yönelik inançları, eğitim araştırmalarını kendi üniversitesinde yapmayı önemseme durumları, eğitim araştırma sonuçlarının uygulanabilir olmasına ilişkin görüşleri, eğitim araştırmalarının anlaşılabilirliğine ilişkin düşünceleri, eğitim araştırması yapmak için yeterli zaman ve kaynağa sahip olma inançları, eğitimcilerin araştırma sonuçlarına ulaşma ve uygulama konusundaki çabaları uygulanan ölçek kapsamında belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutumları doğrultusunda, eğitim araştırması yapma ve yapılan eğitim araştırmalarından yararlanma düzeylerini artırıcı yönde önerilerin ortaya konulması ise araştırmanın bir diğer amacıdır.

Bulgular

Çalışma kapsamında uygulanan tutum ölçeği için en düşük puan 29, en yüksek puan ise 145'tir. Ölçekten alınan yüksek puan eğitim araştırmalarına yönelik olumlu tutumların göstergesi olarak kabul edilmektedir.

Mevcut ölçeğe ait örneklem büyüklüğü, en düşük ve en yüksek tutum puanı, aritmetik ortalama, standart sapma, çarpıklık ve basıklık değerlerine ilişkin verilere Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1. Akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutum düzeyleri

	N	Min	Max	M	ss	Kurtosis	Skewness
Eğitimcilerin Eğitim Araştırmalarına Yönelik Tutum Ölçeği	134	63.00	133.00	104.254	11.58	-.493	1.06

Ahi Evran Üniversitesi akademisyenlerinin eğitim araştırmalarına ilişkin tutum ölçeğinden aldıkları en düşük puan 63; en yüksek puan ise 133 olarak hesaplanmıştır. Akademisyenlerin bu ölçeğe ilişkin ortalama puanı 104.254'tür ve hesaplanan bu puanın ölçeğin orta puan değeri 87'nin

üzerinde olması, akademisyenlerin eğitim araştırmalarına yönelik olumlu bir tutuma sahip oldukları düşünölmektedir.

Mevcut çalışmada grupların normal dağılım gösterip göstermediği belirlenmiştir. Normallik testi için Skewness ve Kurtosis değerlerine bakılmıştır. Skewness değeri -.493 ile .209 arasında Kurtosis değeri ise 1.06 ile -.416 arasında değiştiği gözlenmiştir. Kurtosis ve Skewness değerleri -1.5 ile +1.5 olduğu zaman normal dağılım olduğu kabul edilmektedir (Tabachnick and Fidell, 2013).

Normal dağıldığı gözlemlenen akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutumlarında katılımcıların cinsiyet değişkenine ilişkin farklılaşmanın olup olmadığını belirlemek için gerçekleştirilen bağımsız örneklem t testi sonuçlarına Tablo 2’de yer verilmiştir.

Tablo 2. Akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutum puanlarının cinsiyete göre bağımsız örneklem t testi sonuçları

Cinsiyet	N	M	ss	sd	t	p
Kadın	57	105.316	11.498	132	.896	.372
Erkek	77	103.467				

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya katılan 134 akademisyenin 57’sini kadınlar, 77’sini erkekler oluştırmaktadır. Kadın akademisyenlerin tutum puanları ortalamasının 105.316, erkek akademisyenlerin ortalama tutum puanlarının 103.467 olduğu hesaplanmıştır. Erkek ve kadın akademisyenlerin ortalama tutum puanları arasındaki bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görölmektedir ($t=.913$, $p>.05$).

Akademisyenlerin yaş aralığı değişkeni 25-30, 31-35, 36-40, 41-45, 46-50 ve 51 ve üzeri olarak 6 kategoriye ayrılmıştır. Bu değişken kapsamında eğitim araştırmalarına ilişkin tutumlarındaki farklılaşmayı belirlemek için hesaplanan tek yönlü varyans analizi(ANOVA) sonucu Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Yaş aralığına göre akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutum puanları arasındaki farklılığın anlamlılığına ilişkin ANOVA sonuçları

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	887.475	5	177.495	1.340	.252
Gruplar içi	16953.899	128	132.452		
Toplam	17841.373	133			

Tablo 3’te görölen ANOVA sonuçları, tutum puanlarına ilişkin gruplar arası ortalamalarda gözlenen farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olmadığını ortaya koymuştur ($F(5-128)=1.340$, $p>.05$).

Bu sonucun her yaş aralığındaki akademisyenin olumlu tutuma sahip olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Akademisyenlerin öğrenim durumu değişeni lisans, yüksek lisans ve doktora olmak üzere üç kategoride incelenmiştir. Öğrenim durumlarına göre tutumlardaki farklılaşmayı belirlemek için gerçekleştirilen ANOVA sonuçları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Öğrenim durumuna göre akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutum puanları arasındaki farklılığın anlamlılığına ilişkin ANOVA sonuçları

Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	646.351	2	323.176	2.462	.089
Gruplarıçi	17195.022	131	131.260		
Toplam	17841.373	133			

Gruplar arası farklılığı belirlemek için gerçekleştirilen ANOVA sonuçları, tutum puanları gruplar arası ortalamalarda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa yol açmamıştır ($F(2-131)=2.462$, $p>.05$).

Akademisyenlerin unvan değişkenleri araştırma görevlisi, doktor araştırma görevlisi, okutman, öğretim görevlisi, yardımcı doçent doktor ve doçent doktorlar olarak kategorize edilmiştir. Bu değişkene ilişkin homojenlik testi Tablo 5'te, akademisyenlerin ünvanlarına göre kategorize edildiğinde grupların homojen olarak dağılıp dağılmadığını kontrol etmek için gerçekleştirilen homojenlik testi sonuçları, tablo 6'da ise gruplar arası ortalama tutum puanlarındaki farklılaşmayı belirlemek için gerçekleştirilen ANOVA testi sunulmuştur.

Tablo 5. Akademisyenlerin ünvanlarına ilişkin homojenlik testi tablosu

Levene İstatistiği	df1	df2	p
2.772	5	128	.021

Grupların homojen dağıldığını kontrol etmek için gerçekleştirilen Levene testine göre p değeri $0.021 < 0.05$ şeklinde hesaplanmış ve böylelikle H_0 hipotezi reddedilmiştir. Levene istatistiği karşılaştırılan her bir grup içindeki veri sayısından etkilenmektedir (Field, 2005). Bu sonuç %95 güvenle grup varyanslarının homojen olarak dağılmadığı anlamına gelir.

Tablo 6. Ünvanlarına göre akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutum puanları arasındaki farklılığın anlamlılığına ilişkin ANOVA sonuçları

Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	1862.172	5	372.434	2.983	.014
Gruplarıçi	15979.201	128	124.838		

Tablo 6’da görülen ve gruplar arası farklılığı belirlemek için gerçekleştirilen ANOVA sonucu, gruplar arası ortalama tutum puanlarında gözlenen farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ortaya koymuştur ($F(5-128)=1.340$, $p>.05$). Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu saptamak için Games-Howell testi yapılmıştır.

Games-Howell istatistiği, hem t-testi hem de genişletilmiş t modülü tabanında çalıştığı için alanda “liberal çoklu karşılaştırma testi” olarak da geçmektedir (Games, 1971).

Tablo 7. Ünvanlarına göre akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutum puanları arasındaki farklılığın anlamlılığına ilişkin Games-Howell sonuçları

Ünvan		Ortalama	Se	p
Arş. Gör.	Arş. Gör. Dr.	3.597	4,382	0,959
	Ökütman	-1.652	2,995	0,993
	Öğrt. Gör.	7.888	3,414	0,208
	Yrd. Doç. Dr.	-.174	2,772	1,000
	Doç. Dr.	-1.299	3,623	0,999
Arş. Gör. Dr.	Arş. Gör.	-3.597	4,382	0,959
	Ökütman	-5.250	3,978	0,769
	Öğrt. Gör.	4.290	4,302	0,911
	Yrd. Doç. Dr.	-3.772	3,813	0,910
	Doç. Dr.	-4.897	4,470	0,876
Okütman	Arş. Gör.	1.652	2,995	0,993
	Arş. Gör. Dr.	5.250	3,978	0,769
	Öğrt. Gör.	9.540*	2,878	0,030
	Yrd. Doç. Dr.	1.477	2,076	0,976
	Doç. Dr.	.352	3,123	1,000
Öğrt. Gör.	Arş. Gör.	-7.888	3,414	0,208
	Arş. Gör. Dr.	-4.290	4,302	0,911
	Ökütman	-9.540*	2,878	0,030
	Yrd. Doç. Dr.	-8.063*	2,644	0,039
	Doç. Dr.	-9.187	3,527	0,119
Yrd. Doç. Dr.	Arş. Gör.	.174	2,772	1,000
	Arş. Gör. Dr.	3.772	3,813	0,910
	Ökütman	-1.477	2,076	0,976
	Öğrt. Gör.	8.063*	2,644	0,039
	Doç. Dr.	-1.124	2,909	0,999
Doç. Dr.	Arş. Gör.	1.299	3,623	0,999
	Arş. Gör. Dr.	4.897	4,470	0,876
	Ökütman	-.352	3,123	1,000
	Öğrt. Gör.	9.187	3,527	0,119
	Yrd. Doç. Dr.	1.124	2,909	0,999

Tablo 6’da, gruplar arası ortalama tutum puanlarında gözlenen farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğunu hesaplanmıştır ($F(5-128)=2.983$, $p<.05$). Burada grup varyanslarının homojen olarak dağılmadığı için Games-Howell testi analiz için uygun görülmüştür. Tablo 7’de grupların ikişerli

karşılaştırmaları yapılmış ve karşılaştırılan bu grupların ortalama puanları arasındaki farklarına bakılmıştır. Bu değerlerde okutman-öğretim görevlisi ve öğretim görevlisi-yardımcı doçent doktorlar arasında öğretim görevlilerinin aleyhine ilişkin anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Bu da öğretim görevlilerinin tutum puanlarının anlamlı bir şekilde düşük olduğu anlamına gelir.

Akademisyenler çalıştıkları kuruma göre fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu olmak üzere üç kategoriye ayrılmıştır. Grupların homojenlik tablosu Tablo 8’de, çalışılan kuruma göre tutum puanlarının farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için gerçekleştirilen ANOVA testi sonuçları Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 8. Akademisyenlerin çalıştıkları kurumlara göre homojenlik testi tablosu

Levene İstatistiği	df1	df2	p
3.017	2	131	.052

Gruplararası homojen olma varsayımı için gerçekleştirilen Levene testi sonuçlarına göre grupların homojen olarak dağıldığı görülmüştür ($p>.05$).

Tablo 9. Çalıştıkları kuruma göre akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutum puanları arasındaki farklılığın anlamlılığına ilişkin ANOVA sonuçları

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	1426.410	2	713.205	5.692	.004
Gruplarıçi	16414.963	131	125.305		
Toplam	17841.373	133			

Tablo 9’da hasplanan ANOVA sonuçları, kurumlar arası tutum puanları ortalamalarında farklılık olduğunu ortaya çıkarmış ve bu değer in istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır ($F=5.692$, $p<.05$). Gruplar arasında ortaya çıkan farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için grupların ikili karşılaştırmaları yapılmış ve test istatistiklerinin LSD sonuçları tablo 10’da verilmiştir

Tablo 10. Çalıştıkları kuruma göre akademisyenlerin tutum puanları arasındaki farklılığın anlamlılığına ilişkin LSD testi sonuçları

Kurum		Ortalama	se	p
Fakülte	Yüksekokul	3.265	4.119	.731
	Meslek Yüksekokul	7.672*	2.289	.005
Yüksekokul	Fakülte	-3.265	4.119	.731
	Meslek Yüksekokul	4.406	4.421	.610
Meslek Yüksekokul	Fakülte	-7.672*	2.289	.005
	Yüksekokul	-4.406	4.421	.610

Grupların varyansları homojen olduğu için LSD testi incelenmesi uygun görülmüştür. Bu tabloda yer alan grupların ikişerli karşılaştırmaları yapılarak karşılaştırılan bu grupların ortalamaları arasındaki farklara bakılmıştır. Bu değerlerde fakülte-meslek yüksekokulları arasında fakültelerin lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Bu da fakültede çalışan akademisyenlerin tutum puanlarının anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu anlamına gelmektedir.

Akademisyenlerin branşları eğitim bilimleri, sosyal bilimler, teknik bilimler ve fen bilimleri olmak üzere dört kategori altında incelenmiştir. Buna göre eğitim araştırmalarına ilişkin grupların tutumlarının branşlarına göre farklılaşmanın anlamlılığını belirlemek için gerçekleştirilen ANOVA sonuçları Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11. *Branşlarına göre akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutum puanları arasındaki farklılığın anlamlılığına ilişkin ANOVA sonuçları*

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	736.934	3	245.645	1.867	.138
Gruplarıçi	17104.440	130	131.573		
Toplam	17841.373	133			

Tablo 17’de görülen ANOVA sonuçları, branşlar arası ortalama tutum puanları gözlenen farklılığın istatistiksel olarak bir anlam ifade etmediğini göstermiştir (F=1.867, p>.05).

Akademisyenlerin kıdem yıllarına 1-10, 11-20, 21-30 ve 31 ve üzeri şeklinde kategorize edilmiştir. Bu kapsamda grupların tutumlarının kıdem yıllarına göre farklılaşma durumunu belirlemek için gerçekleştirilen ANOVA sonuçları Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12. *Kıdem yıllarına göre akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutum puanları arasındaki farklılığın anlamlılığına ilişkin ANOVA sonuçları*

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	201.960	3	67.320	.496	.686
Gruplarıçi	17639.413	130	135.688		
Toplam	17841.373	133			

Tablo 12 varyans analizi sonucu, kıdemler arası ortalama tutum puanlarında meydana gelen farklılığın istatistiksel olarak bir anlam ifade etmediği görülmektedir (F=.496, p>.05).

Akademisyenlerin herhangi bir projede bulunup bulunmadıklarına göre gruplar Tubitak, BAP, diğer ve hiçbiri olmak üzere dört kategoride incelenmiştir. Tablo 13’te akademisyen

tutumlarının herhangi bir projede bulunup bulunmadıklarına göre farklılaşma durumunu belirlemek için gerçekleştirilen ANOVA testi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 13. *Herhangi bir projede bulunup bulunmadıklarına göre akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutum puanları arasındaki farklılığın anlamlılığına ilişkin ANOVA sonuçları*

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	148.808	3	49.603	.364	.779
Gruplarıçi	17692.565	130	136.097		
Toplam	17841.373	133			

Tablo 13'te görülen ANOVA sonuçları, gruplar arası ortalama tutum puanlarında gözlenen farklılığın istatistiksel olarak bir anlam ifade etmediğini göstermektedir (F=.364, p>.05).

Akademisyenlerin 2010'dan itibaren yayınlanan makale sayılarına göre tutumlarının farklılaşma durumlarını kestirmek için gerçekleştirilen ANOVA testi sonuçları Tablo 14'te sunulmuştur.

Tablo 14. *2010 yılından itibaren yayınlanan ulusal makale sayılarına göre akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutum puanları arasındaki farklılığın anlamlılığına ilişkin ANOVA sonuçları*

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	534.794	5	106.959	.791	.558
Gruplarıçi	17306.580	128	135.208		
Toplam	17841.373	133			

Tablo 14'e bakıldığında akademisyenlerin 2010 yılından itibaren yayınlanan ulusal makale sayısına ilişkin tutum puanlarındaki farklılaşmanın istatistiksel olarak bir anlam ifade etmediği görülmektedir (F=.791, p>.05).. Aynı şekilde hesaplanan 2010'dan itibaren yayınlanan uluslararası makale sayılarına göre akademisyen tutumlarının farklılaşma durumlarını belirlemek için gerçekleştirilen ANOVA testi sonuçları Tablo 15'te sunulmuştur.

Tablo 15. *2010 yılından itibaren yayınlanan uluslararası makale sayılarına göre akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin tutum puanları arasındaki farklılığın anlamlılığına ilişkin ANOVA sonuçları*

Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	682	5	136.498	1.018	.410
Gruplarıçi	17158.884	128	134.054		
Toplam	17841.373	133			

Tablo 15'e bakıldığında akademisyenlerin 2010 yılından itibaren yayınlanan uluslararası makale sayısına ilişkin tutum puanlarındaki farklılaşmanın, istatistiksel olarak bir anlam ifade etmediğini ortaya koymuştur ($F=1.018$, $p>.05$).

Sonuç ve Tartışma

Eğitim araştırmaları alanında akademisyenlerin araştırmacı kimlik üstlenmesi ve alanda yapılan araştırmalara karşı ne tür bir tutuma sahip oldukları bilimsel araştırmalar için önemli bir yer tutmaktadır. Eğitim araştırmalarına ilişkin yapılan çalışmalar incelendiğinde genel olarak öğretmenlerin, öğrencilerin ve öğretmen adaylarının bu alanda yapılan çalışmalara ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Knutson ve diğerleri lisans ve lisansüstü öğrenciler ile öğretmenlerin araştırmaya yönelik tutumlarını incelemiş ve sonuçların olumlu olduğunu rapor etmiştir (Beard ve Williams, 1992; Saracaloğlu, Varol ve Ercan, 2005; Walker ve Cousins, 1994). Yapılan çalışmalarda öğretmenlerin eğitim araştırmalarında etkin olarak rol almadıkları üzerinde durulmuş öğretmenlerin araştırmaları geliştiren ve uygulayan kişiler olması gerektiğine değinilmiştir.

Alan yazın incelendiğinde bilginin üretildiği ve geliştirildiği üniversitelerde çalışan akademisyenlerin kendilerinin ve meslektaşlarının yaptıkları çalışmalara ilişkin tutumlarının göz ardı edildiği görülmüştür. Akademisyenler uzmanlıkları çerçevesinde eğitim araştırmaları yapmakta ve alanda yapılan çalışmalardan yararlanmaktadırlar. Elde edilen bilgileri ne derece önemli buldukları, bu bilgileri uygulama safhasında işe koşup koşmadıkları, kendi derslerinde elde ettiği bulgulardan yararlanıp yararlanmadıkları, eğitim araştırmalarını ne derece önemli bulduklarıyla ilişkilidir. Bu kapsamda, araştırmalar sonucu elde edinilen bilginin sahaya taşınmasını sağlayan akademisyenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin görüşleri ve araştırmalara ilişkin tutumları önemli bir yer tutmaktadır.

Araştırma sonuçlarında belirlenen değişkenler doğrultusunda akademisyenlerin genel anlamda eğitim araştırmalarına yönelik olumlu bir tutuma sahip oldukları görülmüştür. Cinsiyet, yaş aralığı, öğrenim durumları, branş, kıdem yılı, herhangi bir projede yer alıp yer almama, 2010 yılından itibaren yayınlanan ulusal ve uluslararası makale sayısı değişkenleri çerçevesinde yapılan analizlerde tutumlara ilişkin gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Bu durumun akademisyenlerin genel olarak olumlu bakış açısına sahip olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Buna karşın ünvan ve çalışılan kurum değişkenlerinde ise anlamlı bir farklılığın meydana geldiği, bu farklılığın ünvan kriterinde okutman-öğretim görevlisi ve öğretim görevlisi-yardımcı doçent doktorlar arasında öğretim görevlilerinin aleyhine yönelik anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Çalışılan kurum değişkeninde ise fakülte ve meslek yüksekokul grupları arasında fakültelerin lehine bir farklılaşma mevcuttur.

Akademisyenleri eğitim araştırmalarına teşvik etmek ve daha nitelikli araştırma yapmaları için imkan sağlamak bu anlamda tutumları etkileyeceği düşünölmektedir. Yapılan çalışmaların alanda dikkate alındığı, mevcut problemlerin belirlenmesinde ve iyileştirilmesinde önem teşkil ettiği düşünölmürse akademisyenlere eğitim araştırmaları için ihtiyaç duydukları zaman ve imkanların sunulması çalışmaların niteliğini artıracaktır. Ayrıca yapılacak olan çalışmaların alanında uzman kişiler tarafından değerlendirilmesi ve eksiklerinin giderilmesi de alana kaliteli çalışmalar kazandırılmasına olanak sağlayacaktır.

Kaynakça

- Beard, J. D. ve Williams, D. L. (1992). A survey of practitioners' attitudes toward research in technical communication. *Technical Communication*, 39(4), 571-581.
- Büyüköztürk, ř. (1996). *Türk yüksek öğretiminde araştırma eğitimi*. Doktora tez, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Büyüköztürk, ř. (2011). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Field, A. (2005). *Discovering statistics using SPSS*. California: SAGE publications.
- Games, P. A. (1971). Multiple comparisons of means. *American Educational Research Journal*, 8, 531-564.
- Işıksoluğu, M. K. (1993). Bilimsel yayınlarda dürüstlük boyutu. *Eğitim ve Bilim*. 17, 3-7.
- Karasar, N. (1985). Araştırma eğitimi: Türk üniversitelerinde bir tarama. Van: *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yayını*. 4.
- Knutson, D. S., Dozier, K. S. Ve Migotsky, S. C. (1995). Meta Research: Researching Student Researchers' Methods. Paper presented at the Annual Meeting on Rhetoric and Composition. 14th, University Park, PA, July 12-15, 1995. (ERIC ED393100).
- Konokman Yavuz, G., Tanrıseven, I. ve Karasolak, K. (2013). Öğretmen adaylarının eğitim araştırmalarına ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi(KEFAD)*, 14(1), 141-158.
- Öztürk, M. A. (2011). Eğitimcilerin eğitim araştırmalarına yönelik tutum ölçeği'nin doğrulamalı faktör analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(2) 727-748.
- Saracaoğlu, A. S. (2008). Lisanüstü öğrencilerin akademik güdülenme düzeyleri, araştırma kaygıları ve tutumları ile araştırma yeterlikleri arasındaki ilişki. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(5), 179-208.
- Saracoğlu, A. S., Varol, S. R. Ve Ercan, İ. E. (2005). Lisansüstü eğitim öğrencilerinin bilimsel araştırma kaygıları araştırma ve istatistiğe yönelik tutumları ile araştırma yetenekleri arasındaki ilişki. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, 187-199.

Tabachnick, B. G. And Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics*. Boston, Pearson.

Taşdemir, M. ve Taşdemir, A. (2011). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaları inceleme yeterlikleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 26, 344-353.

Walker, C. A. ve Cousins, J. B. (1994). Influences on teachers' attitudes toward applied educational research. *Paper presented at the Annual Meeting of the American Evaluation Association*. Boston, MA. (ERIC ED 378155).

Educators' Attitudes Toward Educational Research

To improve the quality of scientific researches in the field of education, many educational researches are carried out by scientists in different subjects and benefited researches in this area. Researches in the field of education is under many controlled variables such as participants, research environment and researchers' approach. This impacts attitudes towards researches in the field of education. Academicians at the beginning of those who carry the information obtained by educational research into the field of application. Therefore, the attitudes of academicians to educational research and their views on research are of great importance.

In this context, the main purpose of the research is to determine the attitudes of the academicians to the educational researches. And the aim of the study was to analyze the attitudes of Ahi Evran University academicians on educational research.

The study consists of academicians from Ahi Evran University located in Kırşehir province center in the academic year of 2015-2016. And attitude scale was applied to the academicians in the sample. The Attitude Scale for "Educators' Attitudes Toward Educational Research Scale" was developed by Öztürk (2011). The scale had 29 Likert-type items intended to measure eight factors of the variable. For the current study the Cronbach Alpha internal consistency coefficient was estimated 0.823 and this value indicating that the study was reliable enough.

In line with the factors of the scale it is important for academicians to receive training in educational research, their beliefs that their colleagues are good educators, considerations of conducting educational research at their own university, views on the applicability of educational research results, thoughts on the understanding of educational research, enough time and resources to do educational research, reaching researchers' research results and efforts on implementation have been determined within the scope of the applied scale. The items were on a Likert scale, with five category ranging from 'strongly agree' to 'strongly disagree' (coded as 5). 29 of the remaining 20 items were positively phrased and 9 were negatively phrased. It is also another purpose of research to put forward suggestions on increasing the level of utilization of educational researches.

Independent groups t-test and variance analysis were analyzed using with SPSS 21. In this context, the attitudes of academicians towards educational researches were determined by gender, age, education status, title, institution, branch, occupational seniority year and number of articles published from 2010.

The lowest score that can be obtained from attitude scale is 29, the highest score is 145. The high score obtained is considered positive attitudes and the low score is the indicator of negative attitudes.

The lowest score attained by Ahi Evran University academicians attitude scale on educational research is 63; and the highest score is 133. The average score on the scale is 104.254 and this score is over than the average of the scale. This means academicians have a positive attitude toward on educational researches.

It was analyzed whether the groups were normally variance in the study. Skewness and Kurtosis values were examined for normality test. Skewness values ranged from -.393 to .209 and Kurtosis values ranged from 1.06 to -.416. Kurtosis and Skewness values are assumed to be normal variance when they are between -1.5 and +1.5 (Tabachnick and Fidell, 2013).

That the attitude scores of female academicians were 105.316 and the average scores of male academicians were 103.467. The difference between male and female academicians' attitude scores is not statistically significant. ($t = .913, p > .05$). In addition, there was no difference between the results of the ANOVA test groups regarding the variables such as age range, education status, subjects, seniority year, presence in a project and number of articles published since 2010.

According to the Levene test results for the assumption of homogeneity among the groups according to the titles of the academicians, it was found that the groups were not homogen and this difference was statistically significant ($F(5-128) = 1.340, p > .05$). Games-Howell test was conducted to determine which groups have this significant difference. Two groups of values were compared with the instructors - instructors and instructors - Assist. Assoc. Dr and values had significant differences.

Analysis of the variance of the institution the academicians were working on revealed that the results differences were statistically significant ($F = 5.692, p < .05$). According to Levene test results, groups were found to be homogeneously distributed ($p > .05$). So, LSD test was analyzed. It was seen that there was a significant difference between the faculties and the vocational higher schools averages.